

»Allmänhetens kunskap om HIV och STD har minskat«

Den internationella aids-dagen uppmärksammades på Läkarstämman bland annat genom att premiärvisa en film av Staffan Hildebrand. I den liksom i flera talares anföranden framgick att människors kunskap om HIV och aids inte har ökat och att det finns en oroande utveckling av sexuellt överförbara sjukdomar.

II – Vi får fortfarande samma frågor nu som för 20 år sedan, sa Åsa Norelius, sacionom på Aids-jouren.

Fortfarande är människor oroade över smittorisker från offentliga toaletsitsar och att äta från samma tallrik som en smittad, berättade hon.

– Allmänhetens kunskap om HIV och sexuellt överförbara sjukdomar (STD) har minskat. Det finns en övertro på att det finns behandling i förebyggande syfte, som ett dagen efter-piller. Och alla ringer på måndagen när »skadan« redan kan vara skedd, sa Åsa Norelius.

Men även läkare ringer till Aids-jouren. Hon berättade om ett telefonsamtal från en läkare som ville ha råd om hur denne skulle ge HIV-positivt besked till en patient. När läkaren får frågan: »När ska du berätta detta?«, blir svaret: »Om en kvart«.

Åsa Norelius ser också en ökad mängd frågor från människor som velat testa sig men som blivit dåligt bemötta och till och med avvisade från sjukvården.

Satsning på ungdomsmottagningar

Folkhälsominister Morgan Johansson talade på symposiet om att Sverige har varit framgångsrikt vad gäller att begränsa spridningen av HIV, men att vi inte får låta oss nöja med det.

– En varningsklocka är ökningen av andra sexuellt överförbara sjukdomar och att medvetenheten har minskat. Jag



Foto: JIMMY ENIKSON

Staffan Hildebrands film »Vi och dom – att leva med HIV« i Sverige premiärvisades på Läkarstämman. Tre HIV-smittade människor berättar om hur det är att leva med HIV idag. »Eva« i filmen vill vara anonym. »Tyvärr« säger hon själv, men hon vill vara anonym på grund av människors fördomar mot sjukdomen. Filmen handlar i mångt och mycket om just det, att människors kunskap om HIV är densamma som för 20 år sedan. »Jag hoppas tankarna från de medverkande i filmen med mig som budbärare kan ge inspiration för att fortsätta arbetet kring HIV«, sa Staffan Hildebrand (lilla bilden).



Foto: URBAN ORZULEK

vill vända den trenden och väcka ungdomsgruppens medvetenhet. Jag tror att vi har diskuterat HIV-frågor alltför lite.

Morgan Johansson vill därför satsa på skolhälsovård och ungdomsmottagningar.

I dagarna lägger regeringen fram en proposition i vilken man vill att frivilligorganisationer ska fortsätta vara med i arbetet mot HIV och aids.

– Jag vill sätta frivilligorganisationernas arbete på säkrare mark och ge dem en mer långsiktig finansiering. Dessa organisationer har en stor del i de svenska framgångarna med att minska spridningen av HIV.

Morgan Johansson vill också ge kommuner och landsting friheten att själva bestämma om de vill ge gratis sprutor till narkomaner.

– Det är inte sprutor som gör människor till narkomaner lika lite som det är glas som gör människor till alkoholister.

Bättre vård för flyktingar

Ett annat område där Morgan Johansson vill se en förbättring är att alla nyanlända flyktingar ska få hälsoundersökning.

– Detta fungerar inte överallt. Dagens situation är inte acceptabel.

Han vill också att alla som har fått uppehållstillstånd ska få erbjudande om hälsosamtal och att detta ska ske automatiskt.

– Människor som är sjuka måste få veta att de är sjuka och få den hjälp som finns.

Sara Holfve

sara.holfve@lakartidningen.se

Pisksnärtskadades tidiga smärtor dåligt dokumenterade

II Dokumentera smärtan från början! Det är uppmaning till akutmottagningar och primärvård från Läkaresällskapets medicinska expertgrupp på Whiplashrelaterade skador (WAD).

Rehabiliteringsläkare Gunilla Brodda Jansen, som ingår i gruppen, säger att det ofta inte finns någon dokumentation alls om patientens skattning av smärta eller en bedömning av WAD-graden i

journaler från patientens första vårdkontakt efter olyckan som ledde till skadan. Detta försvårar den fortsatta handläggningen eftersom de tidiga insatserna är väsentliga för patientens möjlighet till normalisering.

– Ett tidigt strukturerat omhändertagande kan förbättra prognosen, säger Gunilla Brodda Jansen.

Gruppen, med representanter från så-

väl neurologi, ortopedi, anestesi som flera andra discipliner har arbetat på uppdrag av Whiplashkommissionen, som i sin tur är ett initiativ från försäkringsbolagen If, Folksam, Länsförsäkringar och Trygg-Hansa. I våras kom gruppen med konsensusdokumentet »Diagnostik och tidigt omhändertagande av Whiplashskador«. Hela dokumentet finns att läsa på www.whiplashkommissionen.org LT